

Det siger FOAs medlemmer om rygning og rygeregler på deres arbejdsplads, herunder borgeres rygning

FOA har i perioden 6.-12. december 2011 gennemført en spørgeskemaundersøgelse via forbundets elektroniske medlemspanel om rygning og rygeregler på arbejdspladsen. 2.024 medlemmer har deltaget i undersøgelsen, svarprocenten var 54,1.

Første del af dette notat omhandler, hvilke rygeregler der er for de ansatte, og hvordan medlemmerne vurderer, at rygereglerne fungerer. Denne del er baseret på svar fra 1.882 medlemmer.

Anden del omhandler medlemmernes oplevelser med borgere, der ryger på deres arbejdsplads. Denne del er baseret på svar fra 900 medlemmer, der arbejder i ældreplejen, socialpsykiatrien eller på specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution mv.)

Hovedresultaterne af undersøgelsen er:

- Næsten 6 ud af 10 arbejder på en arbejdsplads, hvor de ansatte må ryge, når det passer ind i arbejdet.
- 8 ud af 10 arbejder på arbejdspladser, hvor der må ryges udendørs på arbejdspladsens område. 2 ud af 10 er på arbejdspladser, hvor rygning skal foregå helt uden for arbejdspladsens område.
- 1 ud af 3 har oplevet, at rygereglerne på deres arbejdsplads er blevet strammet inden for de seneste to år.
- Mere end 2 ud af 3 mener ikke, at rygereglerne er for stramme. Andelen er lavere blandt rygere end blandt ikke-rygere.
- 4 ud af 10 mener, at rygerne på deres arbejdsplads holder for mange pauser. Andelen er langt lavere blandt rygerne end blandt ikke-rygerne.
- Medlemmerne diskuterer sjældent rygereglerne med deres kolleger.
- Næsten 2 ud af 3 medlemmer, der arbejder i ældreplejen, socialpsykiatrien eller på specialområdet, er udsat for rygning fra borgere i deres arbejdstid. Hovedparten af disse medlemmer er på arbejdspladser med regler om borgernes rygning. 2 ud af 3 på sådanne arbejdspladser mener ikke, at rygereglerne for borgere er for upræcise. Men halvdelen er uenige i, at disse rygeregler fungerer godt. Og mere end hver tredje mener, at ledelsen ikke går nok op i, at rygereglerne for borgerne bliver overholdt.

Indhold

Del 1: Rygeregler på medlemmernes arbejdspladser	3
Mere end 9 ud af 10 kender rygereglerne for de ansatte	3
6 ud af 10 må ryge, når det passer ind i arbejdet.....	4
Hvor må de ansatte ryge i løbet af arbejdsdagen?.....	7
Særlige forhold for rygning for dagplejere og i dagplejehjem.....	9
Overholdelsen af rygereglerne, herunder ledelsens ansvar for det.....	11
Hver tredje: Rygereglerne er strammet de seneste to år.....	12
Mere end 2 ud af 3 mener ikke, at rygereglerne er for stramme	15
Flere rygere end ikke-rygere mener, at rygereglerne er for stramme	16
Kun 1 ud af 8 bliver udsat for røg fra kolleger	17
4 ud af 10 er enige i, at rygerne holder for mange pauser	18
2 ud af 3 diskuterer sjældent rygereglerne med deres kolleger	21
Del 2: Medlemmernes oplevelser med borgeres rygning	23
2 ud af 3 i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet bliver udsat for røg fra borgere.	23
8 ud af 10 medlemmer, der udsættes for røg fra borgere, arbejder på en arbejdsplads med rygeregler for borgerne	24
Delte meninger om, hvor vidt rygereglerne for borgerne fungerer godt	25
Hver tredje, der er udsat for røg fra borgere, mener, at ledelsen ikke går nok op i, at rygereglerne for borgerne overholdes.....	26
Medlemmernes øvrige kommentarer til rygning og rygeregler på arbejdspladsen samt borgeres rygning på arbejdspladsen.....	27
Undersøgelsens metode.....	29
Bilag	30

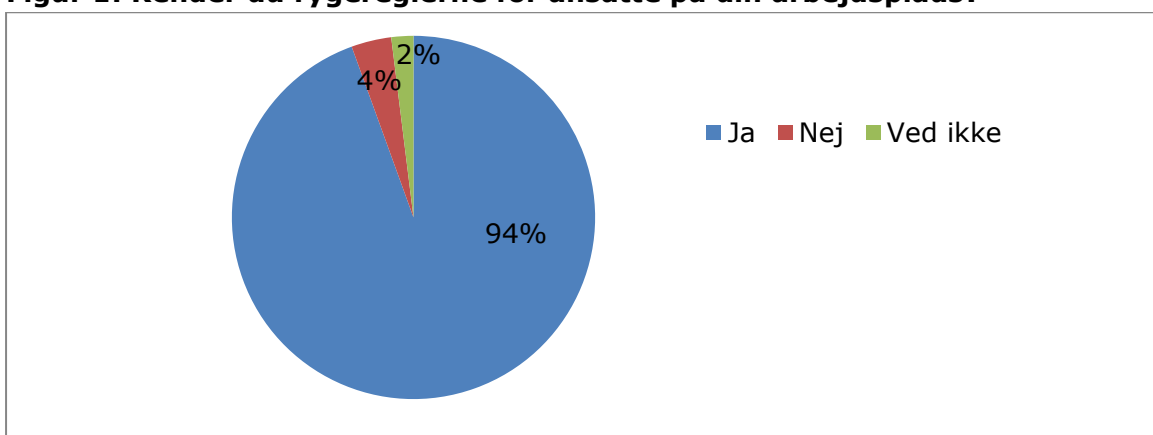
Del 1: Rygeregler på medlemmernes arbejdspladser

Notatets første del handler om, hvilke rygeregler der er for de ansatte på arbejdspladsen, og hvordan medlemmerne vurderer indholdet af rygeregler, og hvordan de fungerer. Denne del af notatet bygger på svar fra 1.882 FOA-medlemmer fra alle FOAs sektorer og arbejdsområder.

Mere end 9 ud af 10 kender rygereglerne for de ansatte

Undersøgelsen om rygeregler og rygning på FOA-medlemmernes arbejdspladser viser, at mere end 9 ud af 10 adspurgte kender rygereglerne for de ansatte på deres arbejdsplads.

Figur 1: Kender du rygereglerne for ansatte på din arbejdsplads?

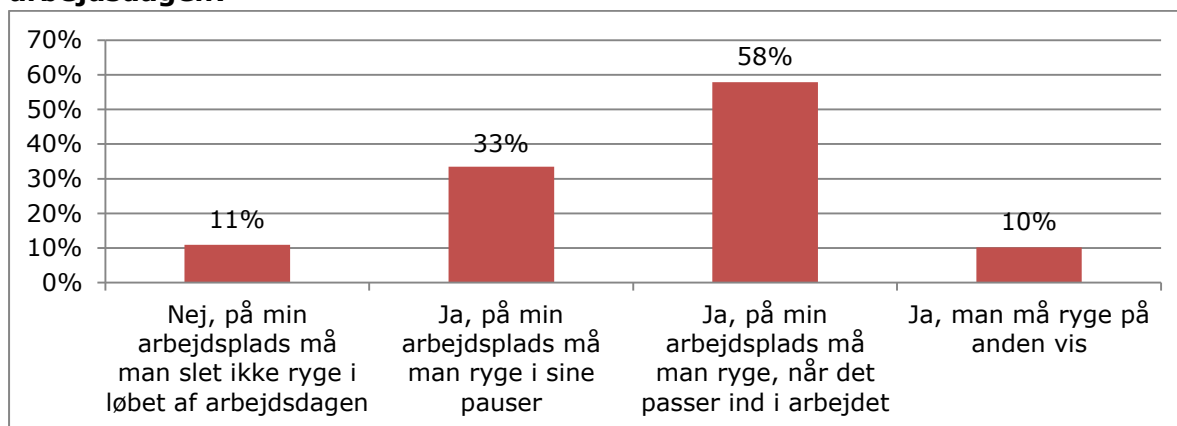

Anm: 1.882 svarpersoner. Spørgsmål er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer, der er i arbejde.

6 ud af 10 må ryge, når det passer ind i arbejdet

På et spørgsmål om, hvor vidt de ansatte må bruge tid på at ryge i løbet af arbejdsdagen, svarer næsten 6 ud af 10, at man på deres arbejdsplads må ryge, når det passer ind i arbejdet. 3 ud af 10 svarer, at de ansatte må ryge i deres pauser, og 1 ud af 10 svarer, at de ansatte slet ikke må ryge på arbejdspladsen i løbet af arbejdsdagen.

Figur 2: Må man bruge tid på at ryge på din arbejdsplads i løbet af arbejdsdagen?

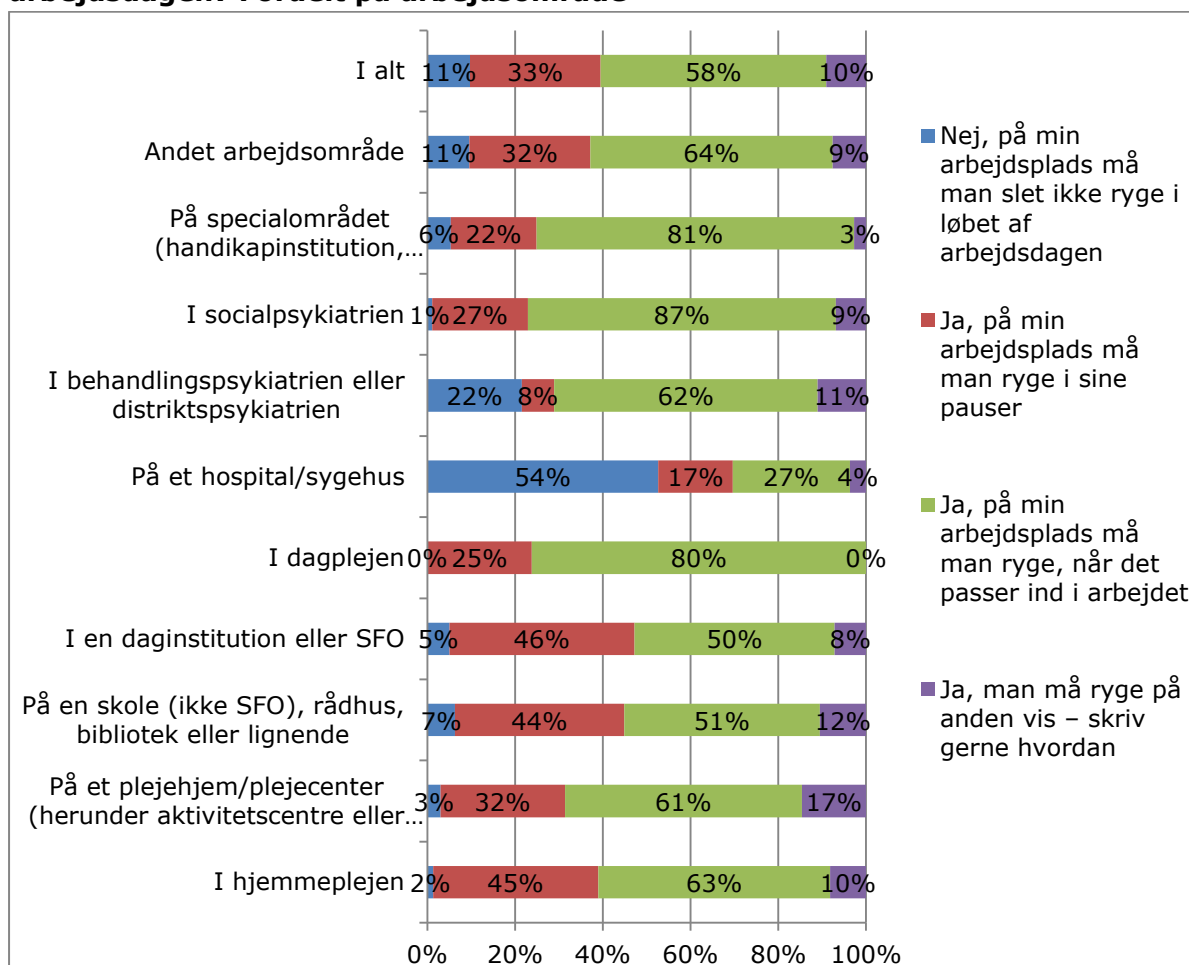
Anm.: 1.481 svarpersoner. Spørgsmålet er multipelt og derfor summerer procentangivelserne til mere end 100 procent. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer i arbejde. Spørgsmålet er ikke stillet til dagplejere, da der gælder særlige regler for rygning for dagplejere. Dagplejepædagoger og pædagogiske konsulenter i dagplejen har dog fået stillet spørgsmålet.

Der er store forskelle på, hvad medlemmer på de forskellige arbejdsområder svarer. (Se figur 3 – næste side).

Over halvdelen (54 procent) af de medlemmer, der arbejder på hospitaler og sygehuse, svarer, at de ansatte slet ikke må ryge på arbejdspladsen i løbet af arbejdsdagen. I behandlings- og distriktspsykiatrien gælder det samme for hvert femte medlem (22 procent).

Der er kun 1-5 procent af de medlemmer, der arbejder plejehjem, plejecentre, i hjemmeplejen, socialpsykiatrien og daginstitutioner, der angiver, at de slet ikke må ryge på arbejdspladsen i løbet af arbejdsdagen.

Figur 3: Må man bruge tid på at ryge på din arbejdsplads i løbet af arbejdsdagen? Fordelt på arbejdsområde

Anm.: 1.481 svarpersoner. Spørgsmålet er multipelt og derfor summerer procentangivelser til mere end 100 procent. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer i arbejde. Under arbejdsområdet dagplejen er det kun medlemmer, der arbejder som dagplejepædagoger og pædagogiske assistenter, der er repræsenteret.

De medlemmer, der svarer, at man må ryge på arbejdspladsen i løbet af arbejdsdagen på anden vis, beskriver en række andre rygeregler, herunder at man kun må ryge i frokostpausen, eller at det er tilladt at ryge et bestemt antal cigaretter i løbet af arbejdsdagen, fx 1 cigaret pr. vagt, 1 cigaret før middag og 1 cigaret om eftermiddagen, hvis man arbejder fuld tid. Flere medlemmer beskriver, at retten til at ryge et antal cigaretter i arbejdstiden afhænger af, hvor mange timer man arbejder. Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Midtjylland skriver: "[Man må ryge] 1 gang, hvis man har flere end 6 timer, og det skal være mellem 11.30 og 13". Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Hovedstaden svarer: "[Man må ryge] 2 cigaretter pr. vagt af 8 timer".

Et andet udbredt svar blandt andre end de nævnte rygeregler er, at rygere selv skal betale for deres rygepause. Fx beskriver to medlemmer, der arbejder på plejehjem/plejecentre i Region Midtjylland henholdsvis, at de "Betaler 10 minutter for hver vagt" og at ryge "bliver trukket i tid".

Nogle medlemmer beskriver også, at det kun er én ansat, der må holde rygepause ad gangen. Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Midtjylland svarer: *"Der må ryges ude på et bestemt sted, dog kun 1 person ad gangen"*.

Flere medlemmer beskriver også, at de ansattes rygning er besværliggjort af et samspil af arbejdspladsens regler, fx regler om at der ikke må ryges på arbejdspladsens område og regler om, at de ansatte ikke må forlade arbejdspladsen i arbejdstiden. Et medlem fra Region Hovedstaden, der arbejder i en daginstitution/SFO svarer:

"Der må ikke ryges på matriklen, og arbejdspladsen må i princippet ikke forlades i pausen, så det kræver noget fleksibilitet, at rygerne fortsat har mulighed for at ryge."

Et medlem fra Kost- og Servicesektoren, der arbejder på et sygehus i Region Hovedstaden, beskriver, at det på vedkommendes arbejdsplads kun er de, der selv betaler deres frokostpause, der må ryge i frokostpausen, og at disse medarbejdere skal klæde om og gå uden for matriklen for at ryge.

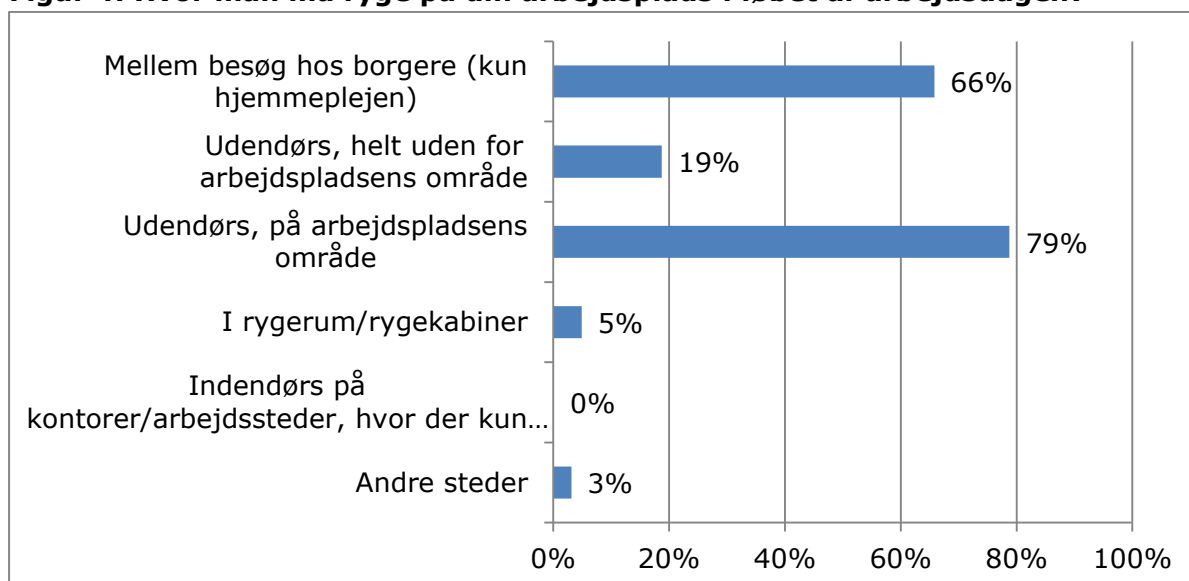
Hvor må de ansatte ryge i løbet af arbejdsdagen?

De medlemmer, der angiver, at de ansatte må ryge i løbet af arbejdsdagen på deres arbejdsplads, er blevet spurgt om, **hvor** man må ryge. Til dette svarer 8 ud af 10 medlemmer, at man må ryge udendørs på arbejdspladsens område. 2 ud af 10 svarer, at man må ryge udendørs helt uden for arbejdspladsens område.

Kun 5 procent af de adspurgte arbejder på arbejdspladser med indendørs rygerum eller rygekabiner.

Medlemmerne i hjemmeplejen har også haft mulighed for at svare, at man må ryge mellem besøg hos borgere. 2 ud af 3 af disse medlemmer har angivet det som en mulighed på deres arbejdsplads.

Figur 4: Hvor man må ryge på din arbejdsplads i løbet af arbejdsdagen?

Anm.: 1.303 svarpersoner. Spørgsmålet er multipelt. Da spørgsmålet er multipelt summerer procenterne til mere end 100 procent. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer, der er i arbejde på en arbejdsplads, hvor de ansatte må ryge i løbet af arbejdsdagen.

Anm.: Svarkategorien "Mellem besøg hos borgere" er alene givet medlemmer ansat i hjemmeplejen. Procentberegningen for denne kategori er derfor lavet med base i de 213 medlemmer i hjemmeplejen, der har fået stillet spørgsmålet.

Flere medlemmer efterlyser mulighed for, at både de ansatte og borgerne må ryge i indendørs rygerum eller rygekabiner på deres arbejdsplads. Fx skriver et medlem, der arbejder på sygehus i Region Sjælland:

Der er meget fokus på rygere, og ledelsen bruger enhver lejlighed til at pointere rygereglene. Jeg synes, det er for dårligt, at både de ansatte og patienter skal udenfor for at ryge. Det var langt bedre at lave nogle ordentlige forhold for rygere - fx rygekabiner eller rum med udsugning og den slags.

Flere medlemmer kommenterer, at reglen om, at der kun må ryges udendørs på arbejdspladsen, har den konsekvens, at det tager længere tid for rygerne at ryge deres cigaretter. Et medlem fra Social- og Sundhedssektoren i Region Syddanmark skriver:

"Da man nu om dage skal ud og ryge - hvilket er super godt for ikke at udsætte andre for røg - går der ekstra lang tid fra rygerne forlader lokalerne, til de er tilbage - nu skal de ud i det fri og så tilbage igen."

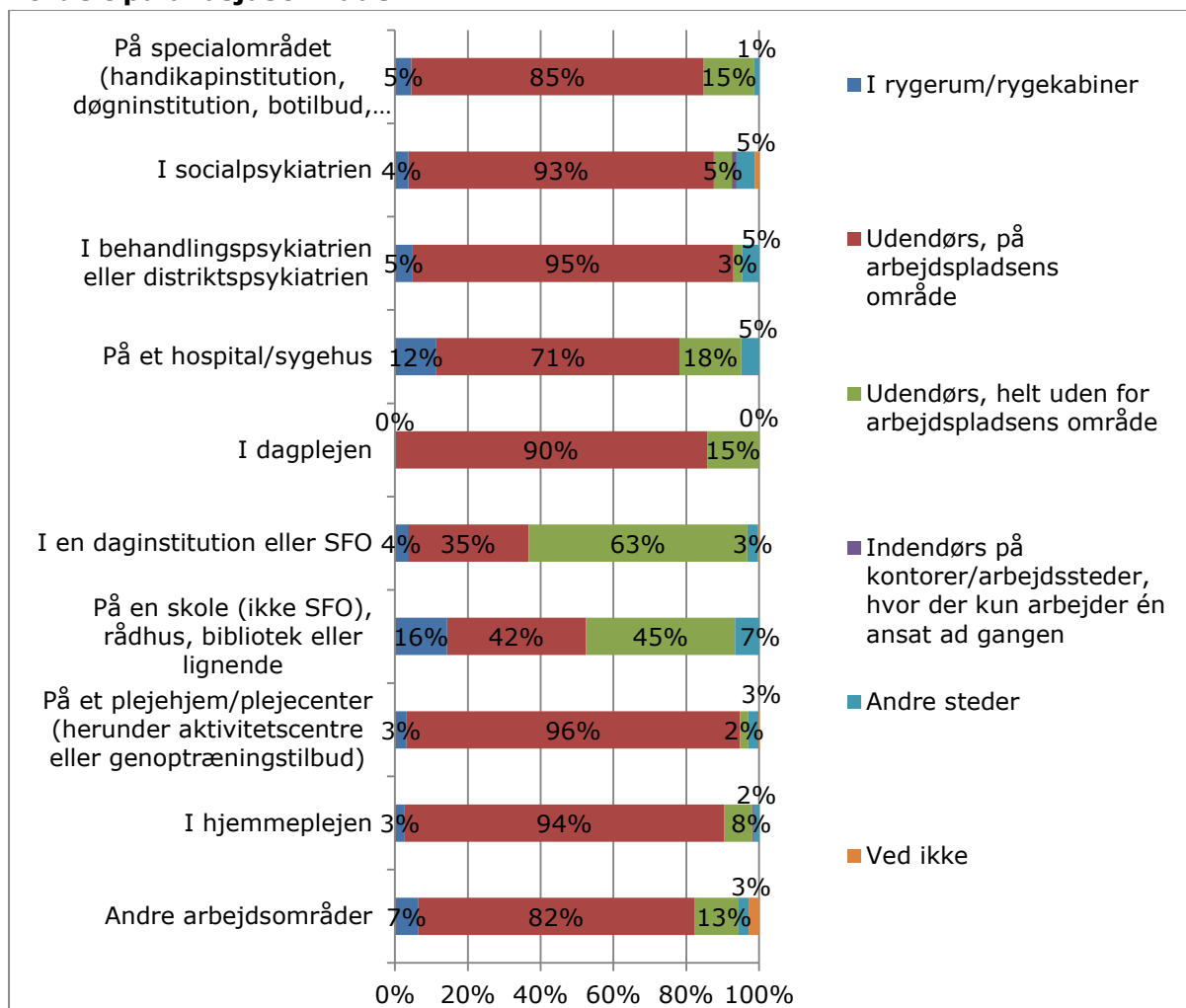
De 3 procent, der angiver, at man må ryge andre steder end de nævnte, svarer bl.a. i deres åbne uddybende svar, at de ansatte kun må ryge på bestemte steder udenfor eller i udendørs skure eller lignende, der er oprettet for at rygere ikke skal stå uden for i regnen. Nogle medlemmer, der arbejder på plejehjem, plejecentre og i hjemmeplejen angiver, at de ansatte må ryge hos borgere og beboere, der ryger. Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Sjælland, beskriver det således:

"Hos os må vi kun ryge 3 cigaretter pr. 8 timers vagt, dette skal helst ske med en beboer, der ikke må ryge selv, ellers skal vi gå udenfor, men kun en ad gangen. Så hvis en kollega vil snakke med mig, må hun vente til jeg kommer ind, selvom hun ved jeg står og ryger."

Det er især på skoler (ikke SFO), rådhus, biblioteker og lignende, at de ansatte må ryge i rygerum eller rygekabiner på arbejdspladsen (Se figur 5 på næste side). 16 procent af de medlemmer, der arbejder på de nævnte områder, angiver, at man må ryge i rygerum og kabiner på deres arbejdsplads.

Af figur 5 ses også, at 63 procent af de medvirkende fra daginstitutioner eller SFO'er skal ryge udendørs helt uden for arbejdspladsens område. På skoler (ekskl. SFO) er den tilsvarende andel 45 procent.

**Figur 5: Hvor man må ryge på din arbejdsplads i løbet af arbejdsdagen?
Fordelt på arbejdsområde**

Anm.: 1.299 svarpersoner. Spørgsmålet er multipelt, derfor summerer arbejdsområders procentangivelser til mere end 100 procent. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer, der er i arbejde på en arbejdsplads, hvor de ansatte må ryge i løbet af arbejdsdagen. Svarkategorien "Mellem besøg hos borgere" er kun givet medlemmer, der arbejder i hjemmeplejen og er derfor ikke medtaget i figuren, der sammenligner arbejdsområder.

Særlige forhold for rygning for dagplejere og i dagplejehjem

Af figur 5 ses, at dagplejen er et særligt område i forhold til rygning på arbejdspladsen. Loven om røgfrie miljøer siger specifikt om røg og dagplejehjem, at det ikke er tilladt at ryge i dagplejehjemmet og i andre lokaler til brug for dagpleje, når der passes børn. Lokaler, der primært er indrettet som børnenes lege- og opholdsrum, skal være røgfri hele døgnet. Dette afspejler sig også i dagplejernes svar på, hvor der må ryges på deres arbejdsplads i arbejdstiden. 9 ud af 10 dagplejere i undersøgelsen svarer, at de må ryge udendørs på arbejdspladsens område. 1 ud af 10 adspurgte dagplejere svarer, at de må ryge udendørs uden for arbejdspladsens område.

I undersøgelsen er de dagplejere, der ryger, blevet bedt om at skrive, hvilke rygeregler der, udover det der står i Loven om røgfrie miljøer, gælder for dem i deres arbejde som dagplejere. Til dette har dagplejerne forskellige svar. Nogle svarer, at rygning foregår udendørs, hvor børnene ikke kan se det:

- Al rygning skal foregå uden for børnenes øjesyn
- Der må ikke ryges i de rum, hvor børnene skal være, og der må ikke ryges udenfor, så børnene kan se det.
- Rygning foregår udendørs døgnet rundt, vi ryger ikke i nærheden af børnene, heller ikke når de er ude.
- Der skal ryges ude, så børnene ikke ser noget og i pauserne, det er ikke noget problem, da der ikke ryges indenfor i vores hjem.

Andre dagplejere beskriver, at der ikke må ryges udendørs og på legepladser, når børnene er til stede:

- Der må ikke ryges udendørs /på legepladser, mens børnene er til stede.
- Der ryges ikke når børnene er der. Hverken når man er ude eller på tur.
- Man ryger ikke i arbejdstiden omkring børnene, heller ikke uden for på legepladsen. Andre rygere må heller ikke ryge på matriklen i arbejdstiden.
- Ingen rygning sammen med børn heller ikke udendørs
- Vi dagplejere må ikke ryge i offentligt rum
- At jeg ikke ryger sammen med børnene udenfor, men kun i middagspausen.

Overholdelsen af rygereglerne, herunder ledelsens ansvar for det

Én ting er, at arbejdspladsen har rygeregler - en anden ting er, om reglerne overholdes, og hvordan de håndteres. Manglende overholdelse af arbejdspladsens rygeregler og manglende ledelsesmæssig fokus på, at reglerne overholdes, er et problem, som flere medlemmer giver udtryk for i deres åbne svar i undersøgelsen. Et medlem fra Region Hovedstaden, der arbejder i Teknik og Servicesektoren, svarer bl.a., at de ansatte ifølge reglerne ikke må ryge på arbejdspladsen, men at ledelsen ser igennem fingre med dem, der alligevel ryger i arbejdstiden. Et andet medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Midtjylland, svarer:

"Rygepolitikken bliver ikke overholdt, og ledelsen gør ikke noget".

En lignende kommentar ses fra et medlem, der arbejder på et sygehus i Region Sjælland:

"Der følges ikke ordentligt op på rygeforbuddet på min arbejdsplads. Sygehusledelsen er for afvigende i konsekvenserne for at overtræde sygehusets rygepolitik. Der er eksempler på, at læger fortsat ryger på deres kontorer, fordi "kontorerne er deres"".

Et medlem, der arbejder i hjemmeplejen i Region Nordjylland, beskriver også, at rygepolitikken ikke følges på arbejdspladsen:

"Det hjælper ikke med en rygepolitik, når den aldrig bliver overholdt. Der er ingen, der tjekker, om reglerne bliver fulgt."

Et medlem, der arbejder i behandlingspsykiatrien/distriktspsykiatrien beskriver også manglende overholdelse af rygereglerne på arbejdspladsen samt ledelsens berøringsangst over for emnet rygning:

"Jeg er glad for, at der er rygeregler på arbejdspladsen, selvom de bliver overtrådt af både medarbejdere og ledelse. Dvs. folk sniger sig ud for at ryge. Der er berøringsangst fra ledelsens side for at gøre noget ved dem, der ryger i arbejdstiden. Det vigtigste for mig er, at jeg undgår at gå i røgen i arbejdstiden".

Et medlem fra Social- og Sundhedssektoren i Region Syddanmark beskriver, at ledelsens manglende overholdelse af rygereglerne fører til, at de ansatte heller ikke overholder rygereglerne:

"Ledelsen er dårlige til at overholde rygepolitikken, hvorved personalet også bliver lidt ligeglade".

Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Nordjylland, bakker de foregående medlemmers udtalelser op:

"Jeg mener ikke, at det kan være rigtigt, at ens leder ikke vil gøre noget for, at de rygeregler som kommunen har overholdes. Min leder ryger selv og tit sammen med mine kolleger."

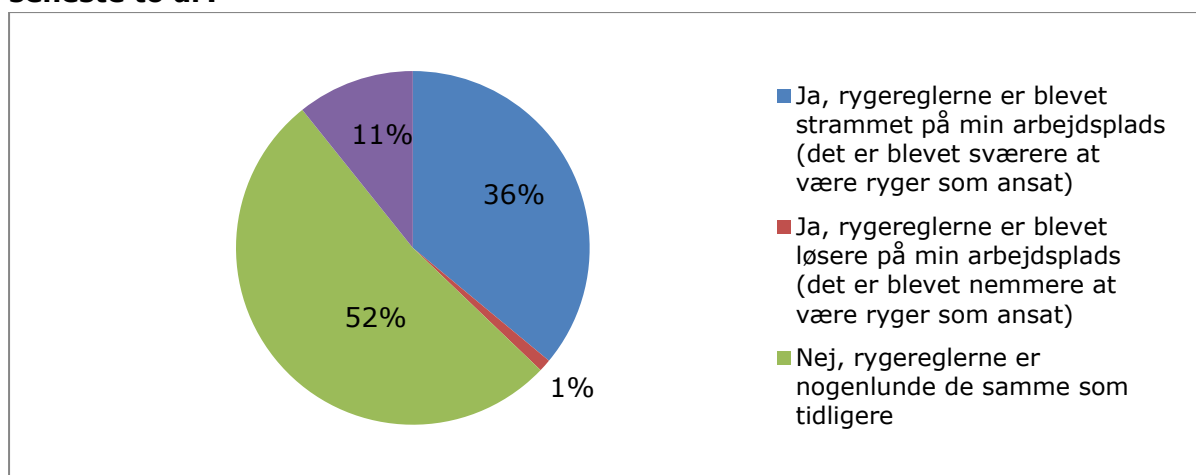
Nogle medlemmer beskriver dog, at deres ledelse går aktivt ind i arbejdet med overholdelse af arbejdspladsens rygepolitik. Fx skriver et medlem fra Region Syddanmark, der arbejder i socialpsykiatrien:

"Det er lige blevet besluttet, at rygepolitikken skal revurderes, fordi ledelsen oplever, at den nuværende politik ikke overholdes".

Hver tredje: Rygereglerne er strammet de seneste to år

36 procent af de adspurgte medlemmer svarer, at rygereglerne på deres arbejdsplads er blevet strammet inden for de seneste to år, så det er blevet sværere at være ryger. Lige over halvdelen af medlemmerne har ikke oplevet de store ændringer i perioden. Kun 1 procent svarer, at rygereglerne er blevet løsere, så det er blevet nemmere at være ryger. 11 procent har svaret "ved ikke" til spørgsmålet.

Figur 6: Er rygereglerne på din arbejdsplads blevet ændret inden for de seneste to år?

Anm.: 1.870 svarpersoner. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

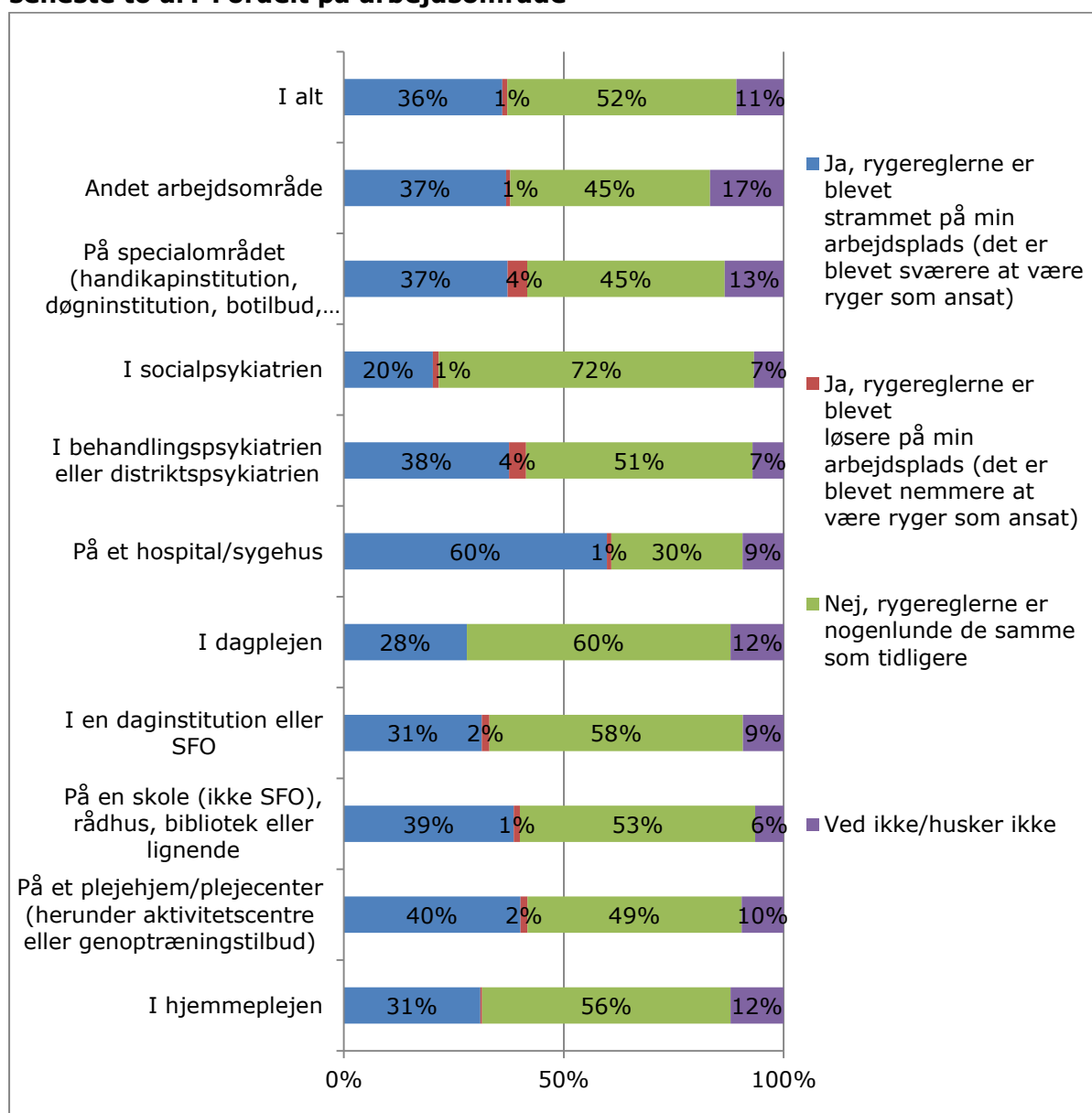
Medlemmerne er blevet spurgt i undersøgelsen, om de ryger. 20 procent har svaret, at de ryger hver dag. Se medlemmernes svar i tabel 5 i bilaget.

De daglige rygere synes i lidt højere grad end ikke-rygerne, at rygereglerne på arbejdspladsen er blevet strammet inden for de seneste to år, så det er blevet sværere at være ryger. 43 procent af de daglige rygere angiver således, at rygereglerne er blevet strammet – det samme gælder kun 34 procent af ikke-rygerne (Figur ikke vist, se evt. tabel 2 i bilaget).

Det er især medlemmer ansat på hospitaler og sygehuse, der har oplevet, at arbejdspladsens rygeregler er blevet strammet inden for de seneste 2 år. Her svarer næsten 2 ud af 3, at rygereglerne er blevet strammet.

Den andel, der har oplevet stramninger, er lavest blandt medlemmer i socialpsykiatrien – nemlig 1 ud af 5 (se figur 7 – næste side).

Figur 7: Er rygereglerne på din arbejdsplads blevet ændret inden for de seneste to år? Fordelt på arbejdsområde

Anm.: 1.870 svarpersoner. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

De medlemmer, der har svaret, at de har oplevet stramninger af rygereglerne inden for de seneste to år, er blevet spurgt om, hvordan rygereglerne er blevet strammet.. Deres svar ses af tabel 1.

Tabel 1: Hvordan er rygereglerne blevet strammet?

	Svar	Procent	Usikkerhed
Rygerum/rygekabiner er væk. Nu kan man kun ryge udendørs.	221	40 %	+ - 4,1
Andre stramninger	157	28 %	+ - 3,7
Man må ikke længere ryge udendørs på arbejdspladsens område	133	24 %	+ - 3,5
Nu må man slet ikke ryge i løbet af arbejdsdagen	89	16 %	+ - 3,0
Man må ikke længere ryge på enkeltmandskontorer/arbejdssteder med kun én ansat ad gangen	61	11 %	+ - 2,6
Man må ikke længere ryge mellem besøgene hos borgerne	14	2 %	+ - 1,3
Ved ikke/husker ikke	13	2 %	+ - 1,3

Anm.: 558 svarpersoner. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer, der har angivet, at de har oplevet stramninger af deres arbejdsplads rygeregler inden for de seneste to år. Spørgsmålet er multipelt, derfor summerer antallet af svar til mere end 558.

Af tabel 1 fremgår det, at den mest udbredte stramning er, at man nu kun må ryge udendørs, fordi rygerum og rygekabiner er blevet nedlagt.

Næstmest udbredt er en bred vifte af stramninger, herunder:

- et loft for, hvor mange gange man må ryge i arbejdstiden
- færre rygepauser
- at man kun må ryge på bestemte steder udendørs på arbejdspladsen, fx i rygeskure og væk fra offentlig vej
- at de ansatte kun må gå ud og ryge én ad gangen
- at de ansatte kun må ryge på bestemte tidspunkter, fx i frokostpausen, de sidste 10 minutter af frokostpausen, eller at der på plejehjem først må ryges, når alle beboere er oppe og har fået morgenmad
- at de ansatte ikke længere må ryge sammen med borgere/beboere.

Et medlem, der arbejder i socialpsykiatrien i Region Nordjylland svarer, at der på medlemmets arbejdsplads nu heller ikke må bruges e-cigs og dampcigaretter.

Den tredjemest udbredte stramning er, at der ikke længere må ryges udendørs på arbejdspladsens område.

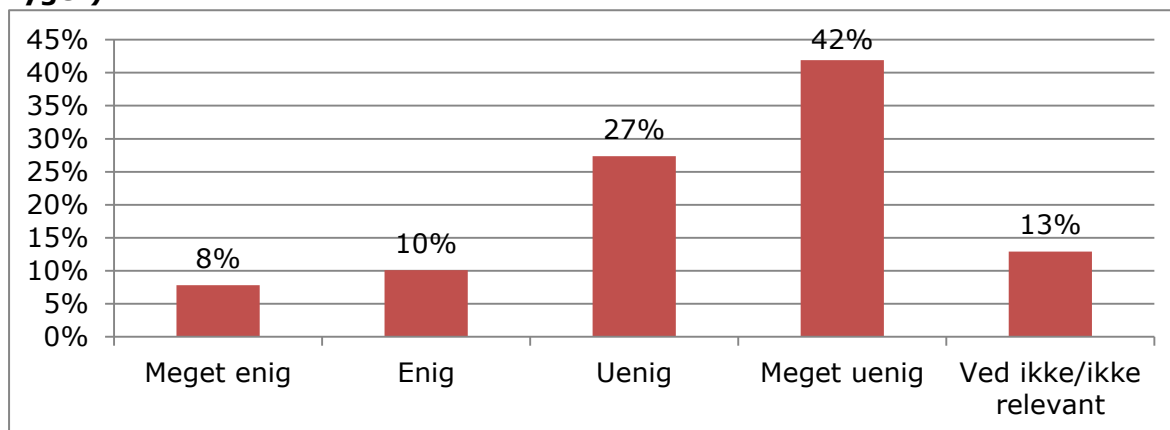
16 procent angiver, at nu må man slet ikke ryge i løbet af arbejdsdagen.

Selvom mere end en tredjedel af de adspurgte angiver, at rygereglerne er blevet strammet på deres arbejdsplads, er der stadig mange medlemmer, der i de åbne svar i spørgeskemaundersøgelsen efterspørger yderligere stramninger af reglerne eller et reelt rygeforbud på arbejdspladsen.

Mere end 2 ud af 3 mener ikke, at rygereglerne er for stramme

69 procent af de adspurgte er uenige eller meget uenige i, at rygereglerne på deres arbejdsplads er for stramme.

Figur 8: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Rygereglerne er for stramme på min arbejdsplads (det er for svært at være ryger)?

Anm.: 1.882 svarpersoner. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

Medlemmer ansat i behandlingspsykiatrien, på sygehuse og hospitaler samt på skoler (ekskl. SFO), rådhouse og biblioteker erklærer sig i højere grad end medlemmer på de øvrige arbejdsområder enige i, at rygereglerne på deres arbejdsplads er for stramme.

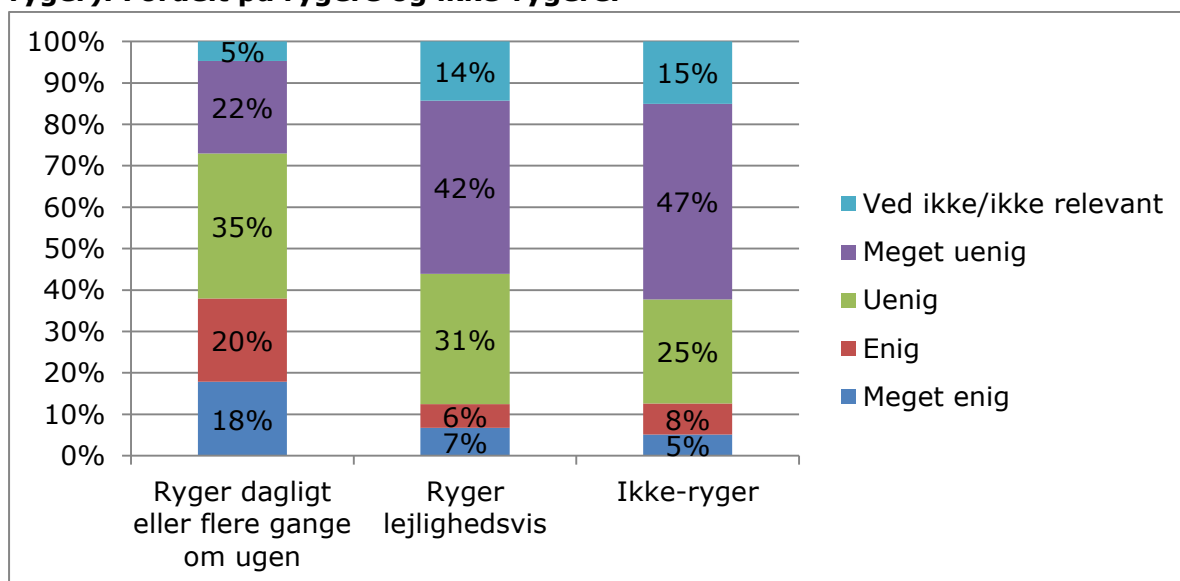
Dette gælder 36 procent af medlemmerne fra behandlingspsykiatrien, 30 procent fra sygehusene og 27 procent af de medlemmer, der arbejder på skoler (ekskl. SFO), rådhouse og biblioteker. (Figur ikke vist, se evt. tabel 3 i bilaget).

Flere rygere end ikke-rygere mener, at rygereglerne er for stramme

Rygerne i undersøgelsen erklærer sig i langt højere grad end ikke-rygerne og de lejlighedsvis rygere enige i, at rygereglerne på deres arbejdsplads er for stramme.

Mens 38 procent af rygerne mener, at rygereglerne på deres arbejdsplads er for stramme, er det kun 13 procent af de lejlighedsvis rygere og ikke-rygerne, der mener det samme. Forskellen mellem rygere, lejlighedsvis rygere og ikke-rygere er statistisk signifikant¹.

Figur 9: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Rygereglerne er for stramme på min arbejdsplads (det er for svært at være ryger). Fordelt på rygere og ikke-rygere.

Anm.: 1.882 svarpersoner. Rygerkategorien "Ryger lejlighedsvis" er en samlekategori for respondenter, der har svaret, at de ryger sjældnere end ugentligt eller at de ryger ved festlige lejligheder. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

Et medlem, der arbejder på et sygehus i Region Syddanmark, udtrykker sin holdning om de stramme rygeregler således:

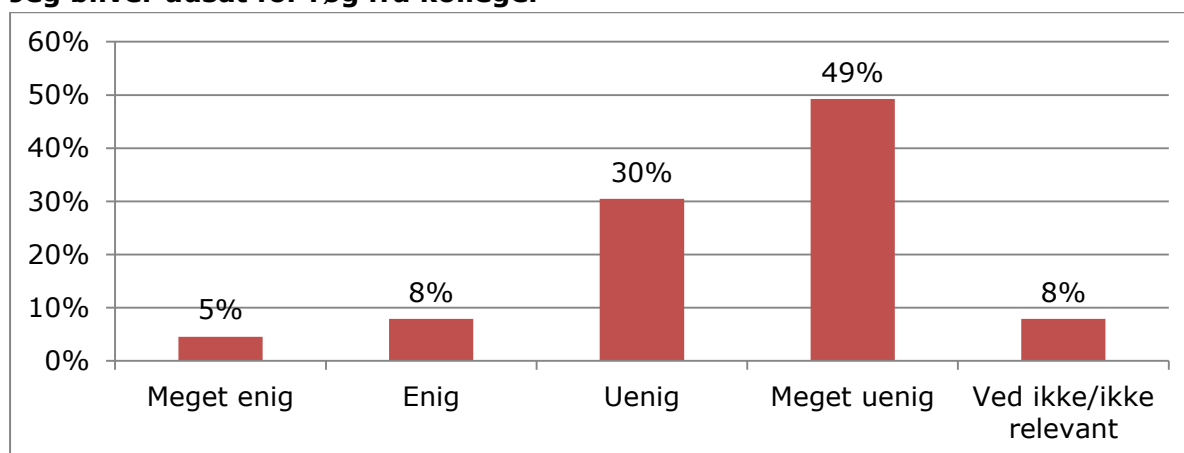
"Jeg synes rygereglerne er blevet for stramme. Det er i orden, at man kun må ryge udendørs, men jeg synes det er for meget, at de ansatte kun må ryge to steder udenfor, og at nogle ansatte skal gå meget langt for at komme til de lovlige udendørs rygesteder."

¹ $\chi^2=231,37$, frihedsgrader=6, P-værdi=0,000

Kun 1 ud af 8 bliver udsat for røg fra kolleger

Kun 13 procent af de adspurgte er meget enige eller enige i, at de bliver udsat for røg fra kolleger i deres arbejdstid.

Figur 10: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Jeg bliver udsat for røg fra kolleger

Anm.: 1.466 svarpersoner. Dagplejere er ikke inkluderet i denne figur. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

Der ses ikke nævneværdige forskelle mellem rygere og ikke-rygere på, om de bliver udsat for røg fra kolleger på arbejdsplads (se evt. tabel 4 i bilaget).

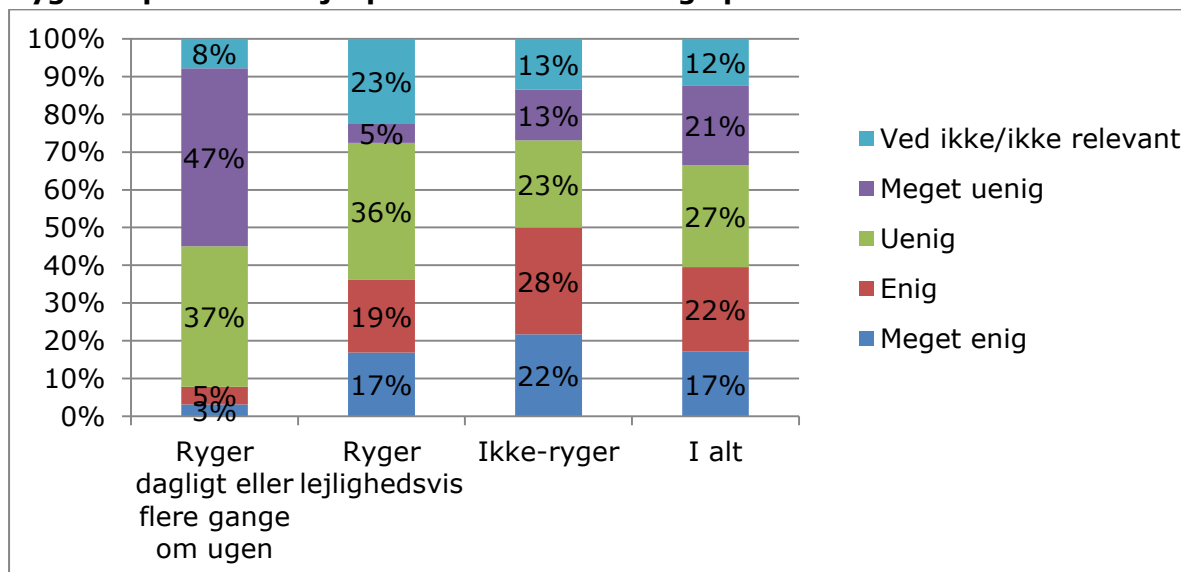
Der er heller ingen nævneværdige forskelle mellem arbejdsområderne (se evt. figur 20 i bilaget).

4 ud af 10 er enige i, at rygerne holder for mange pauser

39 procent af de adspurgte medlemmer er enige eller meget enige i, at rygerne på deres arbejdsplads holder for mange pauser. Rygerne synes i langt mindre grad end ikke-rygerne, at rygerne holder for mange pauser.

Mens det kun er 8 procent af rygerne, der er enige eller meget enige i, at rygerne på deres arbejdsplads holder for mange pauser, gælder det samme 50 procent af ikke-rygerne i undersøgelsen. Forskellen mellem rygere, lejlighedsvis rygere og ikke-rygere er statistisk signifikant².

Figur 11: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Rygerne på min arbejdsplads holder for mange pauser

Anm.: 1.466 svarpersoner. Dagplejere indgår ikke i denne figur. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer. Rygerkategorien "Ryger lejlighedsvis" er en samlekategori for respondenter, der har svaret, at de ryger sjældnere end ugentligt eller at de ryger ved festlige lejligheder. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

Et medlem fra Kost- og Servicesektoren, der arbejder på et hospital i Region Syddanmark og mener, at rygerne holder for mange pauser, uddyber det således:

"Der bliver holdt alt for mange rygepauser. Det er ikke-rygerne, som får de opgaver, som er på afdelingen, da de er synlige."

Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Syddanmark, skriver:

"Det er besværligt ikke at være ryger. Rygerne tror, at de er fredet omkring ekstra pauser, hvor de lige har brug for et "hiv" for at kunne igen. Vi andre arbejder jo videre mens de ryger, så det er jo en god arbejdsfordeling for rygerne."

Et andet medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Nordjylland, giver også udtryk for en uheldig forskel på pauser mellem rygere og ikke-rygere:

"Jeg mener ikke, at det er rimeligt, at jeg som ikke-ryger ikke får de samme pauser som rygerne. Der er ofte en afdeling med mange rygere, der skal have hjælp fra de andre afdelinger for at kunne blive færdig med dagens opgaver. Så min holdning er, at rygerne kun må ryge i middagspausen, for det er jo borgerne vi skal have fokus på, når vi er på arbejde, ikke cigaretterne."

² $\chi^2=229,831$, frihedsgrader=6, P-værdi=0,000

Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Regioner Hovedstaden, beskriver også unfair vilkår for pauser for rygere og ikke-rygere og mener derfor, at rygning på arbejdspladsen burde forbydes:

"Jeg synes, det skulle være forbudt at ryge på arbejdspladsen, fordi de ansatte, der ikke ryger, ikke får de samme pauser, som rygerne tager i løbet af dagen, fordi ikke-rygerne skal passe rygernes arbejde imens. Jeg har nogle gange sat mig ned i protest, og når jeg er blevet spurgt om, hvad jeg lavede, så svarede jeg: Jeg ryger! Det bliver ikke godt modtaget af rygere, for som de siger: Jamen, du ryger da ikke."

I forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt rygerne holder for mange pauser fremhæver flere medlemmer også, at de mener, at rygerne burde stemple ud, når de ryger og selv betale for deres rygepauser. Flere rygere argumenterer imod dette og argumenterer for, at ikke-rygerne holder lige så mange og nogle gange flere/længere pauser end rygerne, og flere rygerne stiller spørgsmålet: Hvis rygerne skal betale for deres rygepauser, skal ikke-rygerne så også betale for deres kaffepauser? Fx skriver et medlem, der arbejder i hjemmeplejen i Region Hovedstaden:

"Det er ved at være for meget. Ikke-rygere har ondt i røven over rygerne - men ikke-rygerne nævner bare ikke, at de drikker 20 kopper kaffe på en arbejdsdag. Vi er jo også rygere, som ikke drikker kaffe."

Et andet medlem, der arbejder på et sygehus i Region Midtjylland, skriver følgende om ikke-rygernes pauser:

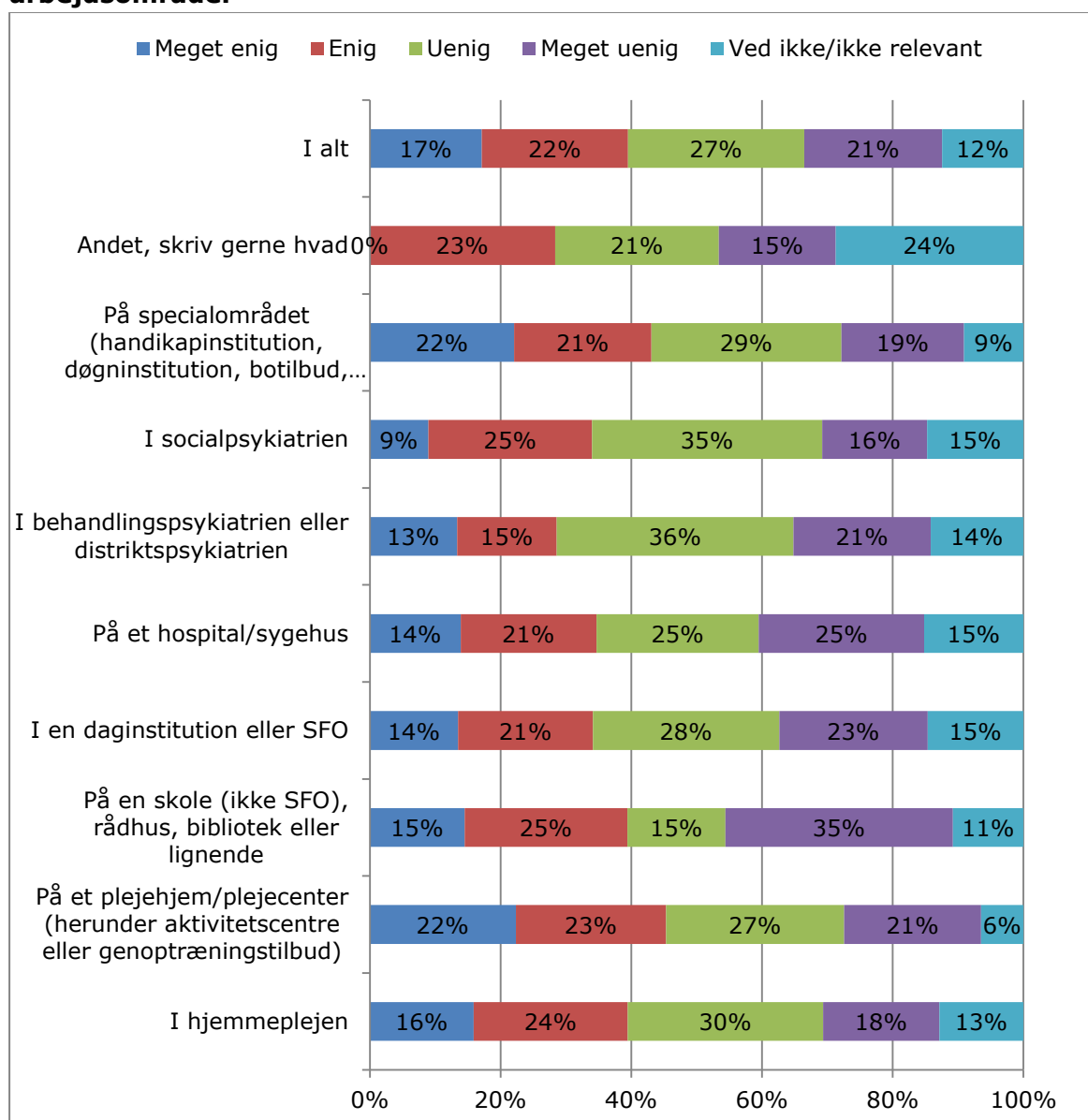
"Jeg synes, at rygereglene er okay på min arbejdsplads. Og jeg har ikke fornemmelsen af, at det går ud over os rygernes arbejdsindsats, da vi spiser vores mad på rekordtid for netop at komme ned og ryge i vores spisepauser. Jeg oplever tit at kolleger, der ikke ryger sidder i personalerummet og holder pause, når jeg sætter mig derind, og når jeg kommer tilbage efter min rygepause sidder de samme personer stadig og holder pause."

Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Nordjylland beskriver sin holdning til rygeres og ikke-rygeres pauser således:

"Jeg synes ikke, der er nogen grund til at lave om på noget, som voksne ansvarlige medarbejdere selv kan styre på fornuftig vis. Skulle der være enkelte imellem, som ikke kan det, må det være ledelsens opgave at tale med dem. Jeg kender godt udsagnet fra ikke-rygere med at "rygere har mere pause end ikke-rygere", men jeg synes det er et rigtig dårligt argument, da rygere bruger pausen til at ryge, imens ikke rygere sidder og får deres kaffe imens."

Medlemmer, der arbejder på specialområdet og på plejehjem og plejecentre mener i højere grad end medlemmerne på de øvrige områder, at rygerne på deres arbejdsplads holder for mange pauser (Se figur 12 – næste side).

Figur 12: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Rygerne på min arbejdsplads holder for mange pauser. Fordelt på arbejdsområde.

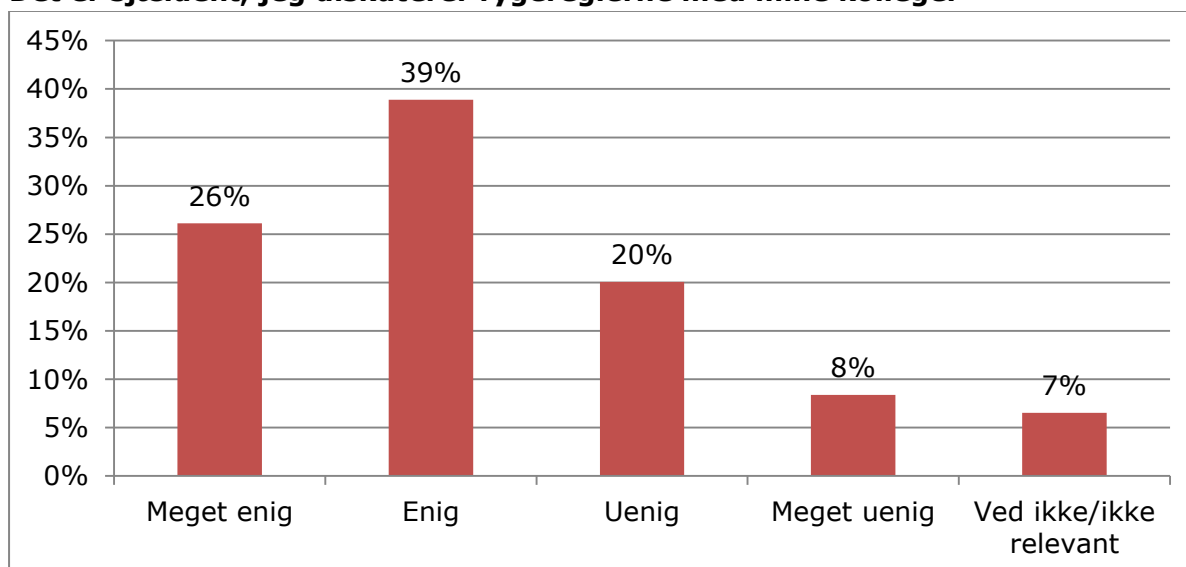

Anm.: 1.466 svarpersoner. Daglejere indgår ikke i denne figur. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

2 ud af 3 diskuterer sjældent rygereglerne med deres kolleger

65 procent af de adspurgte medlemmer er meget enige eller enige i, at det er sjældent, de diskuterer rygereglerne med deres kolleger.

Figur 13: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Det er sjældent, jeg diskuterer rygereglerne med mine kolleger

Anm.: 1.466 svarpersoner. Dagplejere indgår ikke i denne figur. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.

Et par medlemmer beskriver i deres åbne svar, at de vælger ikke at tage emnet rygning op på arbejdspladsen og derfor ikke kommer med deres indsigelser om fx røggener over for deres kolleger. Et medlem, der arbejder i Kost- og Servicesektoren i en daginstitution i Region Sjælland, og hvis kolleger ryger i en kælder på arbejdspladsen skriver:

"Jeg er meget allergisk over for tobaksrøg, og derfor er det generende, at folk på min arbejdsplads ryger i kælderen. Dog har jeg valgt ikke at sige noget."

Blandt de medlemmer, der beskriver, at de ikke tager emnet rygning op på arbejdsplads, efterlyser flere ledelsen, så ikke-rygerne ikke føler, at de står alene med deres ønske om et røgfrit arbejdsmiljø og rygeregler, som tilgodeser både rygere og ikke-rygere. Fx skriver et medlem fra Kost-Servicesektoren i Region Nordjylland:

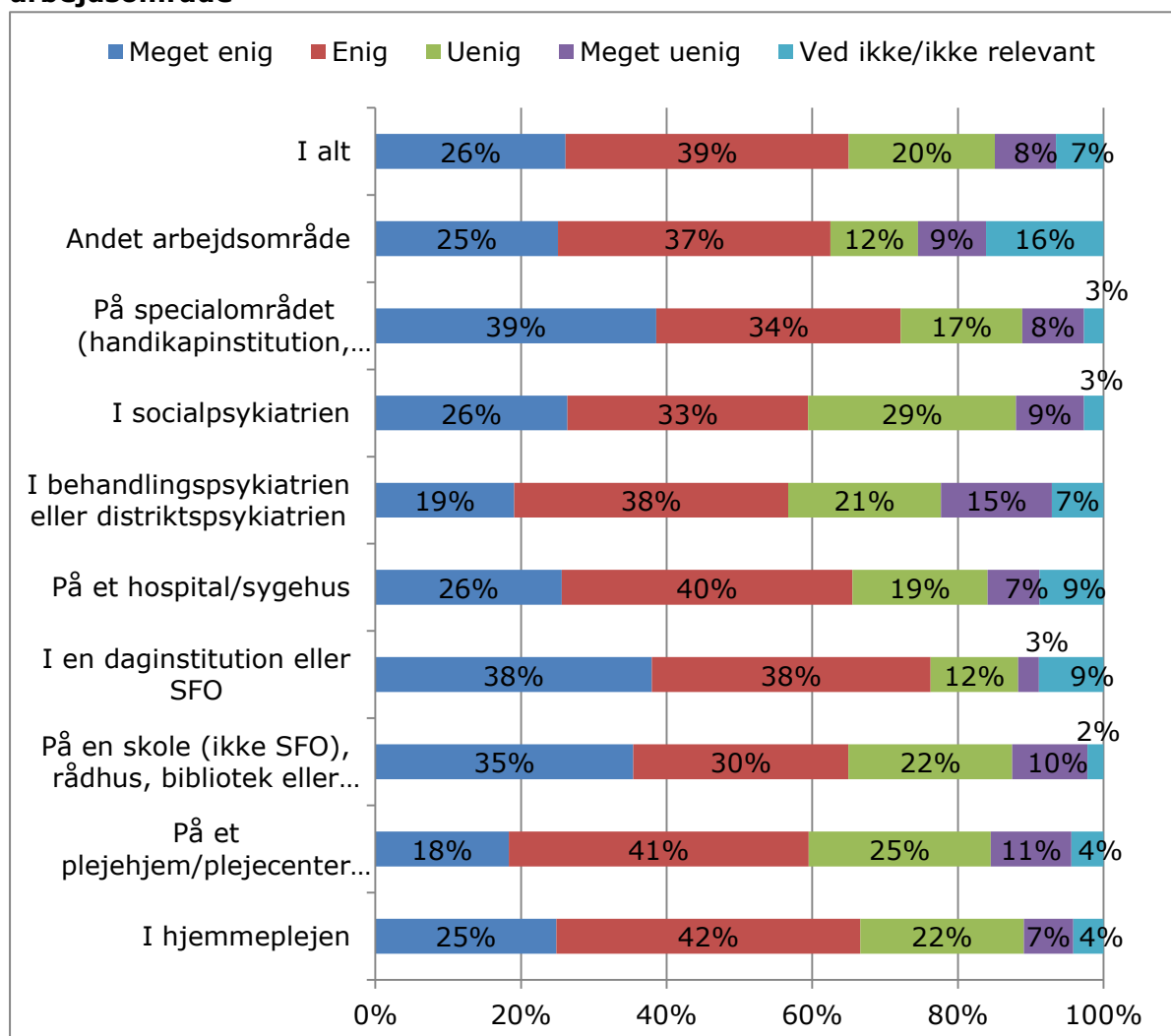
"Engang i mellem synes jeg, at dem der ryger holder for mange pauser. Men når nu den øverste ledelse ikke siger noget, hvad kan man så gøre?"

Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Syddanmark skriver:

"Jeg ønsker selv meget strammere rygeregler, men ledelsen på min arbejdsplads går ind for selvbestemmelse. Så der bliver røget, som det passer folk, hvilket ind imellem går ud over beboerne, da tiden går fra dem. Det tager ofte overhånd, fordi rygerne går ud i klynger og så løber tiden fra dem."

Der er ikke afgørende, statistisk sikre, forskelle mellem svarene fra de forskellige arbejdsområder. (Se figur 14 – næste side).

Figur 14: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Det er sjældent, jeg diskuterer rygereglerne med mine kolleger. Fordelt på arbejdsområde

Anm.: 1.466 svarpersoner. Daglejere indgår ikke i denne figur. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer. Svarene er for flere arbejdsområders vedkommende forbundet med betydelig usikkerhed.

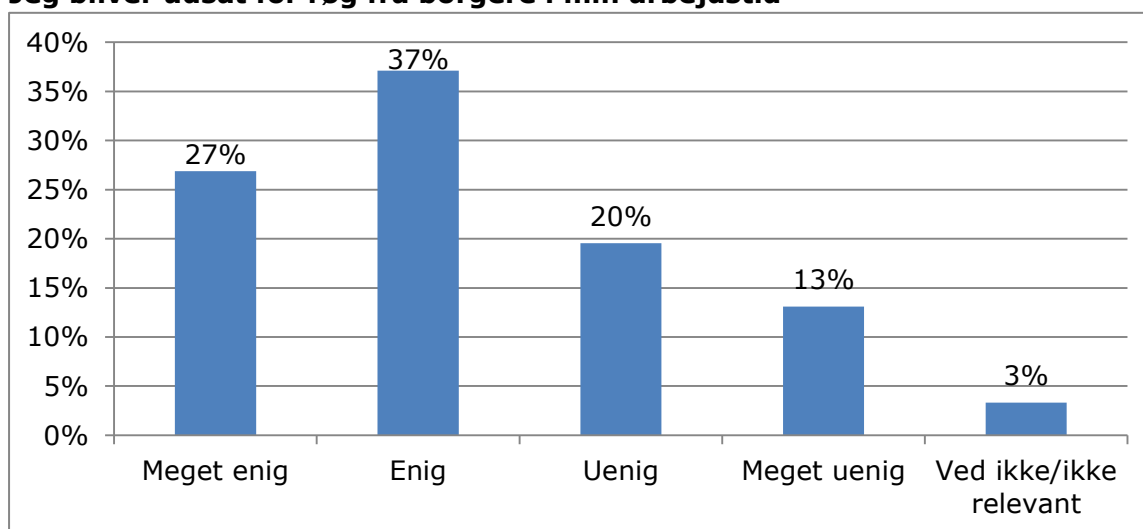
Del 2: Medlemmernes oplevelser med borgernes rygning

Denne del handler om de oplevelser, som medlemmer i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet har med borgernes rygning på deres arbejdsplads. Det er kun medlemmerne på disse arbejdsområder, der er blevet spurgt om borgernes rygning. Der er svar fra 900 medlemmer fra disse arbejdsområder.

2 ud af 3 i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet bliver udsat for røg fra borgere

Medlemmer, der arbejder i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet, er blevet spurgt om, hvor enige eller uenige de er i, at de udsættes for røg fra borgere i deres arbejdstid. Der er 64 procent af disse medlemmer, der erklærer sig meget enige eller enige i udsagnet.

Figur 15: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: Jeg bliver udsat for røg fra borgere i min arbejdstid

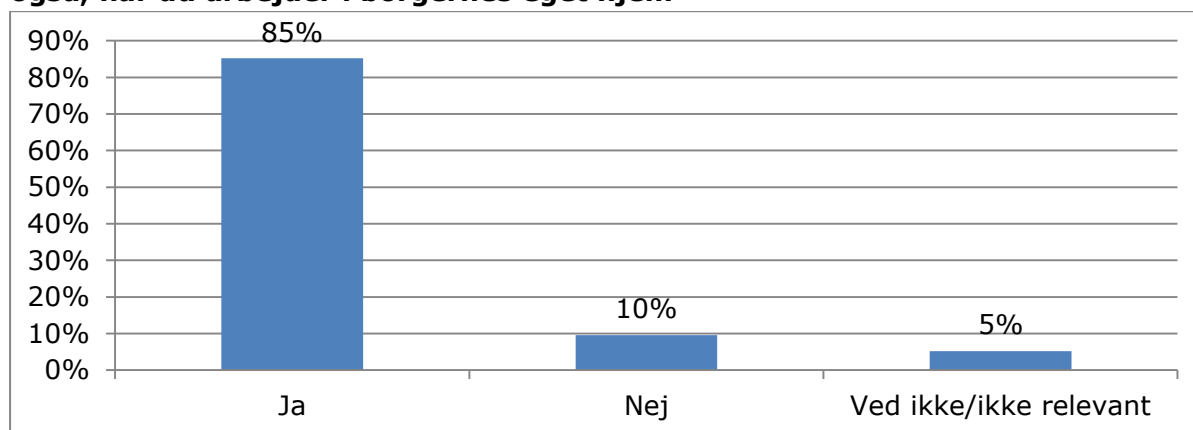
Anm.: 900 svar. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer. Figur 15 viser kun svar fra medlemmer, der arbejder i ældreplejen (plejehjem, plejecentre og hjemmeplejen), socialpsykiatrien og specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution, botilbud, specialscole eller lignende). Usikkerheden er +/- 1,2 til +/-3,1 procentpoint.

Der ses ingen signifikante forskelle mellem rygere og ikke-rygere med hensyn til, om de udsættes for røg fra borgere i arbejdstiden.

8 ud af 10 medlemmer, der udsættes for røg fra borgere, arbejder på en arbejdsplads med rygeregler for borgerne

85 procent af de adspurgte medlemmer, der arbejder i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet og som er udsat for røg fra borgere i deres arbejdstid, angiver, at der er regler for borgernes rygning på deres arbejdsplads.

Figur 16: Er der regler for borgernes rygning på din arbejdsplads? Det gælder også, når du arbejder i borgernes eget hjem

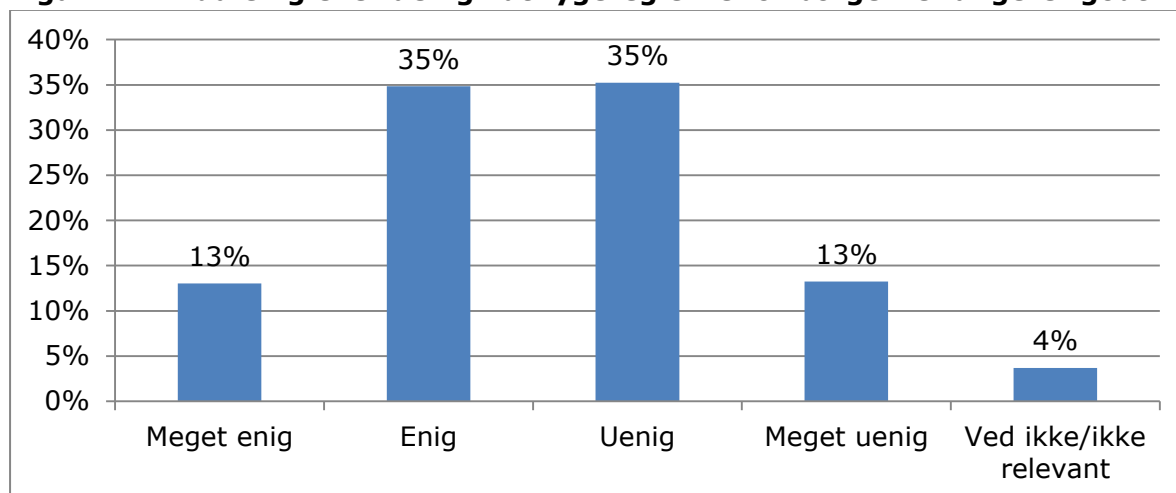

Anm.: 576 svar. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer. Figur 16 viser kun svar fra medlemmer, der arbejder i ældreplejen (plejehjem, plejecentre og hjemmeplejen), socialpsykiatrien og specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution, botilbud, specialscole eller lignende) og som er udsat for røg fra borgere i arbejdstiden.

Delte meninger om, hvor vidt rygereglerne for borgerne fungerer godt

48 procent af medlemmerne i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet, der er udsat for røg fra borgere i arbejdstiden og hvis arbejdsplads har rygeregler for borgerne, synes ikke, at disse rygeregler fungerer godt. Andre 48 procent synes, at rygereglerne for borgerne fungerer godt.

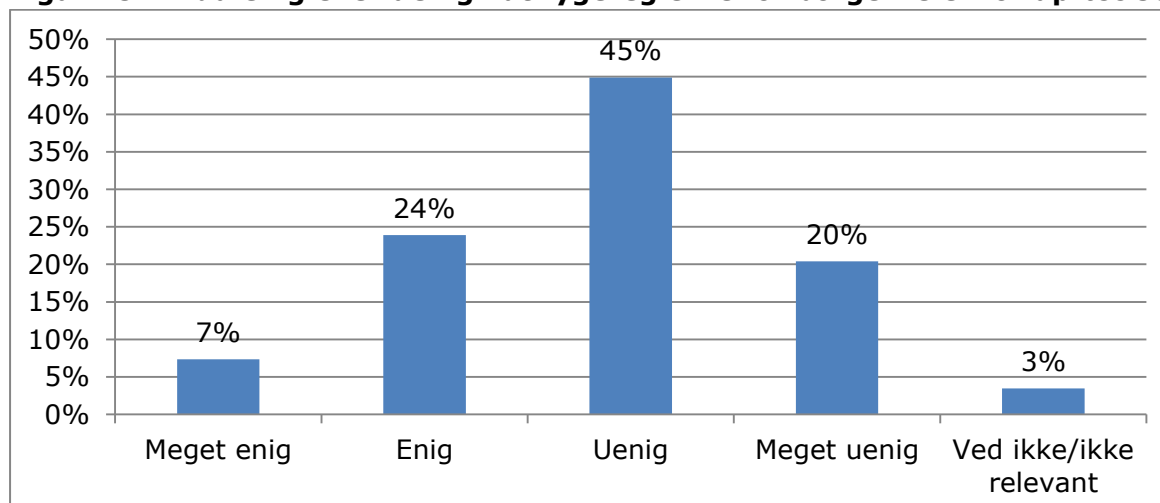
Figur 17: Er du enig eller uenig i at rygereglerne for borgerne fungerer godt?

Anm.: 491 svar. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer. Figur 17 viser kun svar fra medlemmer, der arbejder i ældreplejen (plejehjem, plejecentre og hjemmeplejen), socialpsykiatrien og specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution, botilbud, specialskole eller lignende) og som er udsat for røg fra borgere i arbejdstiden.

At rygereglerne for borgerne ifølge halvdelen af medlemmerne i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet ikke fungerer godt, skyldes i mindre grad, at reglerne for upræcise. Næsten 2 ud af 3 adspurgte (65 procent) er således uenige eller meget uenige i, at rygereglerne for borgere er for upræcise.

Figur 18: Er du enig eller uenig i at rygereglerne for borgerne er for upræcise?

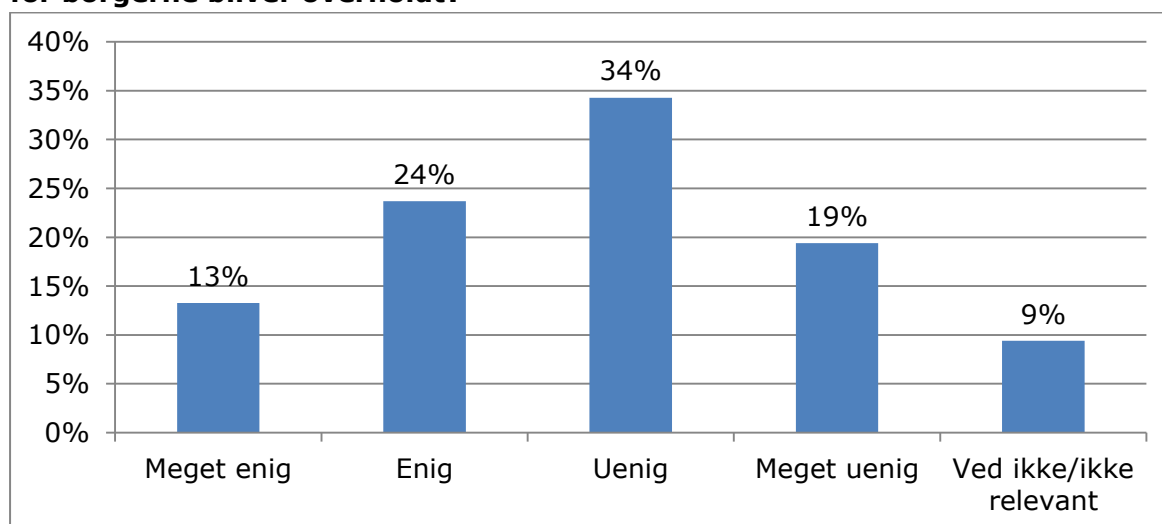

Anm.: 490 svar. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer. Figur 18 viser kun svar fra medlemmer, der arbejder i ældreplejen (plejehjem, plejecentre og hjemmeplejen), socialpsykiatrien og specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution, botilbud, specialskole eller lignende) og som er udsat for røg fra borgere i arbejdstiden.

Hver tredje, der er udsat for røg fra borgere, mener, at ledelsen ikke går nok op i, at rygereglene for borgerne overholdes

37 procent af medlemmerne i ældreplejen, socialpsykiatrien og på specialområdet, der udsættes for borgeres røg i arbejdstiden, og som arbejder på en arbejdsplads med rygereglere for borgerne, er meget enige eller enige i, at ledelsen ikke går nok op i, at rygereglene for borgerne bliver overholdt.

Figur 19: Er du enig eller uenig i, at ledelsen går ikke nok op i, at rygereglene for borgerne bliver overholdt?

Anm: 490 svar. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer. Figur 19 viser kun svar fra medlemmer, der arbejder i ældreplejen (plejehjem, plejecentre og hjemmeplejen), socialpsykiatrien og specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution, botilbud, specialskole eller lignende) og som er udsat for røg fra borgere i arbejdstiden.

Medlemmernes øvrige kommentarer til rygning og rygeregler på arbejdspladsen samt borgeres rygning på arbejdspladsen

Medlemmerne er i undersøgelsen også blevet opfordret til at komme med yderligere uddybende kommentarer til rygereglerne på deres arbejdsplads. 320 medlemmer har benyttet sig af muligheden for dette. Flere af disse kommentarer er inkluderet i notatets foregående afsnit, for at nuancere medlemmernes svar. Overordnet kan der ud fra medlemmernes øvrige kommentarer ses en række temaer.

Et tema er medlemmer, der mener, at rygereglerne og fokus på rygning er blevet en hetz mod rygerne, og at rygereglerne er blevet så stramme og ufleksible, at de ikke fungerer i hverdagen. Fx nævner flere medlemmer, at det er for restriktivt, at man kun må ryge et bestemt antal cigaretter pr. vagt. Et medlem, der arbejder på et plejehjem/plejecenter i Region Midtjylland, skriver:

Jeg vred over, at andre skal bestemme over mig med hensyn til rygning. Jeg har aldrig tidligere tænkt så meget på at skulle ryge, som efter at der er lavet nye rygeregler med, at der KUN må ryges en gang pr. vagt. Jeg generer ikke andre med røgen og misbruger ikke at holde rygepauser - og tit klares arbejdsopgaver, når der ryges! Jeg føler mig halvkriminel, når jeg måske sniger mig ud for 2. gang på en vagt og ved at konsekvensen er samtale og måske fyring. Jeg gad vide, hvornår de tykke bliver nægtet deres madpakke i arbejdstiden."

Dette medlem tager også et andet emne op, som mange medlemmer skriver om i deres åbne svar: Hvorfor er fokus kun på rygere? Disse medlemmer spørger, hvornår arbejdspladsen fx skal gå op i, hvad overvægtige ansatte spiser i løbet af arbejdsdagen?

Et andet tema, som mange medlemmer skriver om, er rygere og ikke-rygeres pauser, og om hvem der holder flest og længst pauser. Fx skriver et medlem fra et plejehjem/plejecenter i Region Midtjylland:

"Jeg har den holdning, at rygning helt skulle forbydes. Der bliver taget for meget hensyn til rygerne. Skal der også være pauser til dem, der vil tabe sig, fx til motion og gåture i arbejdstiden. Nej det bliver der aldrig diskuteret eller givet lov til. Med det er "så synd for rygerne, hvis de ikke kan få deres røg i arbejdstiden"".

I forbindelse med kommentarerne omkring de ansattes pauser kommer mange medlemmer også ind på, om hvorvidt rygere selv skal betale deres rygepauser og arbejdsfordelingen mellem rygere og ikke-rygere på arbejdspladsen.

Et tredje tema er ledelsen i forhold til rygepolitikken. Flere medlemmer beskriver en form for dobbeltmoral hos ledelsen, fordi de ledere, der har indført rygeforbud eller strammere rygeregler, fortsat selv må ryge på deres enkeltmandskontorer på ledelsesgangen. Medlemmerne efterspørger, at ledelsen selv følger rygereglerne og går forrest på arbejdspladsen i forhold til reglerne.

Et fjerde tema er medlemmer, der af forskellige årsager bifalder de strammere rygeregler på arbejdspladsen. Her er nogle af begrundelserne for det:

- Medlemmerne udsættes nu for mindre røg og passiv rygning i arbejdstiden
- Rygerne holder færre pauser og arbejder derved mere og er mere tilstede på arbejdspladsen
- Det, at rygerne kun må gå ud og ryge én ad gangen, gør, at ikke-rygerne ikke længere står alene på en afdeling og skal klare arbejdsopgaverne, mens rygerkollegerne ryger.
- Personalegruppen opdeles ikke i samme grad i et ryger- og et ikke-rygerfællesskab
- Medlemmerne eller deres kolleger er holdt op med at ryge - bl.a. på grund af stramningen af rygereglerne.

Et femte tema er medlemmer, der efterspørger yderligere stramninger af rygereglerne på deres arbejdsplads i deres åbne svar. De stramninger, der efterspørges, er bl.a. at rygning helt forbydes, og at medarbejdere, der ryger, tilbydes rygestopkurser, og at rygere skal betale for deres rygepauser eller arbejde længere tid som kompensation for deres rygepauser.

Et sjette tema handler om røggener fra ansatte, der ryger, for både kolleger, borgere, beboere og patienter. I forhold til røggener for de ansatte beskriver flere medlemmer, at de føler sig generet af lugten af røg fra kolleger, der lige har røget samt at røgen giver dem hovedpine eller allergiske reaktioner. I forhold til borgere, brugere, beboere og patienter beskriver flere medlemmer, at disse også kan generes af lugten af røg fra de ansatte, der ryger, og fra deres tøj. Fx skriver et medlem, der arbejder på et sygehus i Region Syddanmark:

"Når rygerne kommer tilbage på afdelingen lugter de af røg. Det er ubehageligt at sidde/stå ved siden af en, der lige har røget. Det er heller ikke særlig rart for patienterne, at personalet lugter af røg."

Flere medlemmer udtrykker også bekymring for, om det rygende personale kan overføre skadelige partikler til borgere, beboere og patienter.

Mange medlemmer bruger også de åbne svar til at præcisere, hvordan rygereglerne er på deres arbejdsplads, og flere beskriver, at deres arbejdsplads har planlagt at indføre yderligere stramninger eller forbud mod rygning i løbet af 2012.

Der er også en del uddybende kommentarer om medlemmernes oplevelser med borgeres, beboeres, patienters og pårørendes rygning på deres arbejdsplads.

En stor del af kommentarerne kommer fra medlemmer, der føler sig generet af røg fra borgere – både fra rygning, der foregår, mens medlemmet er sammen med borgeren, og i mindre grad også røglugt, der hænger i hjem/på stuer, hvor der efter medlemmets opfattelse ikke er luftet godt nok ud, efter at borgeren eller andre har røget.

Flere medlemmer er inde på, at visitator eller ledelsen bør indskærpe rygereglerne for de ældre, så det ikke er overladt til den enkelte medarbejder. Ikke-rygere oplever bl.a. at blive mødt af uforstående borgere, som henviser til, at de gerne må ryge, når det er

en anden medarbejder, der besøger dem (typisk en ryger). Der er også enkelte medlemmer, som nævner, at de har oplevet konflikter med pårørende om dette.

Et antal medlemmer, som arbejder på plejehjem/plejecentre, foreslår bedre ventilationsanlæg – så røggenerne kan afhjælpes – simpel udluftning er ikke effektiv nok. Der er også forslag om rygerum for beboere på plejehjem – så brandfare mv. kan undgås.

Et antal medlemmer begræder, at borgere – herunder demente - ikke længere kan beroliges mv. med en cigaret. Mange medlemmer, der arbejder med demente, oplever også, at de demente har svært ved at huske og at overholde rygereglerne omkring bl.a. udluftning.

Andre giver udtryk for, at medarbejdere ind i mellem ryger sammen med en borger/borgere – både indendørs og udendørs.

Undersøgelsens metode

FOA har i perioden 6.-12. december 2011 gennemført en spørgeskemaundersøgelse via forbundets elektroniske medlemspanel om rygereglerne og rygning på arbejdspladsen, herunder medlemmernes oplevelser med borgeres rygning på deres arbejdsplads.

Deltagerne i medlemspanelet er sammensat af medlemmer, der har meldt sig til panelet via forbundets hjemmeside, og medlemmer, der - tilfældigt eller via undersøgelser uden for panelet – er hvervet for at sikre en bred repræsentation fra forbundets sektorer mv.

Undersøgelsen om rygeregler var en del af en større undersøgelse, der også indeholdt andre emner, herunder medlemmernes planer om evt. udbetaling af efterlønsbidrag og vurdering af en fagbladsomdelt pjece om efteruddannelse. I alt blev 3.803 medlemmer inviteret til undersøgelsen. 61 e-mail-adresser var uvirksomme, så det reelle antal inviterede var 3.742 medlemmer.

2.024 medlemmer har besvaret hele eller dele af det spørgeskema, der har været stilet til dem. Det giver en svarprocent på 54,1 procent. 53,9 procent har gennemført undersøgelsen fuldt ud. Svarene fra ikke-fuldt gennemførte interviews er inkluderet i analyserne i dette notat.

Svarprocenten ligger på linje med svarprocenten i andre undersøgelser via medlemspanelet.

De spørgsmål, der er afrapporteret i notatet, er blevet stillet til medlemmer, der er i arbejde.

I notatets første del indgår svar fra 1.882 erhvervsaktive medlemmer fra alle FOAs arbejdsområder og sektorer. Analyserne i første del af notatet er foretaget på data, som er vægtet for sektortilhørsforhold.

I notatets anden del indgår svar fra 900 erhvervsaktive medlemmer, der arbejder i ældreplejen (plejehjem, plejecentre og hjemmeplejen), socialpsykiatrien og specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution, botilbud, specialskole eller lignende). Analyserne i denne del af notatet er ikke vægtet for sektortilhørsforhold, da der i denne del ikke indgår svar fra medlemmer fra alle fire FOA-sektorer.

Bilag

Tabel 2: Er rygereglerne på din arbejdsplads blevet ændret inden for de sidste to år? Fordelt på rygere og ikke-rygere.

	Ryger dagligt eller flere gange om ugen	Ryger lejlighedsvis	Ikke-ryger	I alt
Ja, rygereglerne er blevet strammet på min arbejdsplads (det er blevet sværere at være ryger som ansat)	43 %	34 %	34 %	36 %
Ja, rygereglerne er blevet løsere på min arbejdsplads (det er blevet nemmere at være ryger som ansat)	1 %	5 %	1 %	1 %
Nej, rygereglerne er nogenlunde de samme som tidligere	50 %	52 %	53 %	52 %
Ved ikke/husker ikke	7 %	9 %	12 %	11 %
I alt	386	64	1.420	1.870

Anm.: Rygerkategorien "Ryger lejlighedsvis" er en samlekategori for respondenter, der har svaret, at de ryger sjældnere end ugentligt eller at de ryger ved festlige lejligheder.

Tabel 3: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Rygereglerne er for stramme på min arbejdsplads (det er for svært at være ryger). Fordelt på arbejdsområde.

	Meget enig	Enig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	I alt
I hjemmeplejen	8 %	9 %	32 %	39 %	12 %	227
På et plejehjem/plejecenter (herunder aktivitetscentre eller genoptræningstilbud)	8 %	9 %	36 %	39 %	8 %	436
På en skole (ikke SFO), rådhus, bibliotek eller lignende	15 %	12 %	32 %	36 %	5 %	78
I en daginstitution eller SFO	5 %	6 %	29 %	47 %	13 %	231
I dagplejen	6 %	10 %	19 %	45 %	21 %	416
På et hospital/sygehus	13 %	17 %	21 %	42 %	7 %	182
I behandlingspsykiatrien eller distriktskykiatrien	17 %	19 %	19 %	38 %	7 %	45
I socialpsykiatrien	7 %	7 %	25 %	50 %	12 %	64
På specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution, botilbud, specialskole eller lignende)	5 %	12 %	30 %	47 %	6 %	64
Andet arbejdsområde	7 %	9 %	24 %	38 %	22 %	140
I alt	8 %	10 %	27 %	42 %	13 %	1.882

Tabel 4: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Jeg bliver udsat for røg fra kolleger

	Ryger dagligt eller flere gange om ugen	Ryger lejlighedsvis	Ikke-ryger	I alt
Meget enig	2 %	13 %	5 %	4 %
Enig	7 %	7 %	8 %	7 %
Uenig	30 %	32 %	31 %	26 %
Meget uenig	53 %	45 %	48 %	52 %
Ved ikke/ikke relevant	8 %	3 %	8 %	11 %
I alt	347	52	1429	1.882

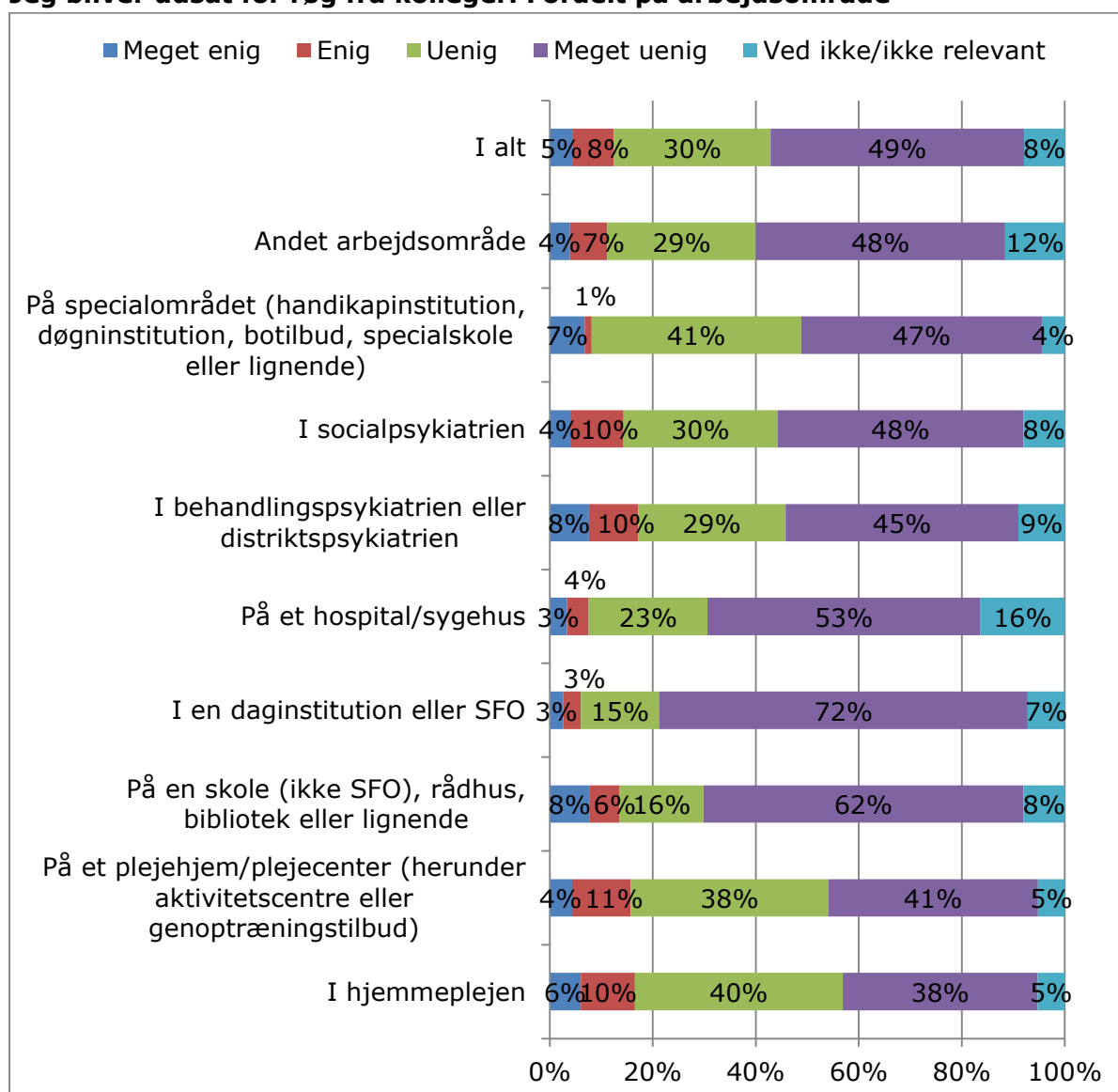
Anm.: Dagplejere indgår ikke i tallene i tabellen.

Tabel 5: Er du ryger?

	Andel af svarpersonerne
Ja, hver dag	20 %
Ja, mindst en gang om ugen	1 %
Ja, men sjældnere end hver uge	0 %
Ja, ved festlige lejligheder	3 %
Nej, jeg ryger ikke	76 %
I alt	100%

Antal svarpersoner: 1.882.

Figur 20: Er du enig eller uenig i følgende udsagn om rygning i din arbejdstid: - Jeg bliver udsat for røg fra kolleger. Fordelt på arbejdsområde

Anm.: Antal svarpersoner 1.466. Daglejere indgår ikke i figuren. Spørgsmålet er kun stillet til erhvervsaktive medlemmer.